

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Porevizijsko poročilo

Popravljalni ukrepi Mestne občine Maribor

Poslanstvo

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

Porevizijsko poročilo

Popravljalni ukrepi Mestne občine Maribor

Številka: 324-15/2012/74

Ljubljana, 23. septembra 2013

1. UVOD

V revizijskem poročilu o pravilnosti poslovanja Mestne občine Maribor (v nadaljevanju: občina) v delu, ki se nanaša na javno-zasebno partnerstvo za projekt Nadgradnja in avtomatizacija cestnega prometa v Mestni občini Maribor (v nadaljevanju: projekt Nadgradnja in avtomatizacija cestnega prometa) v obdobju od 1. 1. 2010 do 30. 11. 2012, št. 324-15/2012/60 z dne 20. 5. 2012, je Računsko sodišče Republike Slovenije (v nadaljevanju: računsko sodišče) občini izreklo *negativno mnenje*.

Ker razkrite nepravilnosti niso bile odpravljene med revizijo, smo v revizijskem poročilu podali zahtevo za predložitev odzivnega poročila.

Občina je dva dni po predpisanem roku (90 dni) računskemu sodišču predložila odzivno poročilo¹. V odzivnem poročilu, ki ga je s podpisom in pečatom potrdila odgovorna oseba dr. Andrej Fištravec, župan občine, so predstavljeni popravljalni ukrepi. V porevizijskem postopku smo pregledali odzivno poročilo ter preizkusili verodostojnost in zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov.

V tem poročilu:

- predstavljamo nepravilnosti, ki so bile razkrite v revizijskem poročilu in so zahtevale ukrepanje,
- povzemamo popravljalne ukrepe in
- izrekamo mnenje o zadovoljivosti popravljalnih ukrepov.

¹ Dopis št. 06002-7/2013 z dne 20. 8. 2013, dopolnitev odzivnega poročila št. 06002-7/2013 z dne 29. 8. 2013, dopolnitev odzivnega poročila z dne 5. 9. 2013 ter dopolnitev odzivnega poročila z dne 9. 9. 2013.

2. NEPRAVILNOSTI IN POPRAVLJALNI UKREPI

2.1 Projekt Nadgradnja in avtomatizacija cestnega prometa

2.1.1 Opis nepravilnosti

Občina pri izvedbi javno-zasebnega partnerstva za projekt Nadgradnja in avtomatizacija cestnega prometa v obdobju od 1. 1. 2010 do 30. 11. 2012 ni poslovala v skladu s predpisi v naslednjih primerih:

- ni pripravila celovite investicijske dokumentacije, ki bi ji zagotavljala ustrezno strokovno podlago za nadaljnje odločitve, kar je v neskladju z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ²; v drugi fazi konkurenčnega dialoga je dokument identifikacije investicijskega projekta prilagodila naknadno ponujenim elementom projekta Nadgradnja in avtomatizacija cestnega prometa, čeprav ta sodi v fazo načrtovanja oziroma v fazo pred odločitvijo o investiciji, kar je v neskladju z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ; projekta Nadgradnja in avtomatizacija cestnega prometa ni vključila v načrt razvojnih programov, kar je v neskladju z Zakonom o javnih financah³; pred sprejemom odločitve o javno-zasebnem partnerstvu ni v celoti izvedla predhodnega postopka, kar je v neskladju z Zakonom o javno-zasebnem partnerstvu⁴ (v nadaljevanju: ZJZP);
- pri načrtovanju projekta Nadgradnja in avtomatizacija cestnega prometa namere načrtovane gradnje ni sporočila Agenciji za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije, s čimer bi zagotovila konkurenco pri gradnji elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, kar je v neskladju z Zakonom o elektronskih komunikacijah⁵;
- v razpisni dokumentaciji je navedla zahtevo po zaposlitvi določenega podizvajalca, kar je v neskladju z Zakonom o javnem naročanju⁶;
- v drugi fazi konkurenčnega dialoga je spremenila in razširila predmet javno-zasebnega partnerstva, ki se je zato bistveno razlikoval od prvotno načrtovanega in razpisanega, kar je v neskladju z ZJZP; postopka konkurenčnega dialoga zaradi neizpolnitve minimalnega pogoja treh kandidatov ni ustrezno zaključila kot neuspešnega, kar je v neskladju z ZJZP;
- v Pogodbi o izvajanju javno-zasebnega partnerstva za izvedbo projekta Nadgradnja in avtomatizacija cestnega prometa v Mestni občini Maribor (v nadaljevanju: pogodba o izvajanju javno-zasebnega

² Uradni list RS, št. 60/06, 54/10.

³ Uradni list RS, št. 11/11-UPB4.

⁴ Uradni list RS, št. 127/06.

⁵ Uradni list RS, št. 43/04, 129/06, 110/09, 33/11.

⁶ Uradni list RS, št. 128/06, 16/08, 19/10, 18/11.

partnerstva) je opredelila drugačne razloge za podaljšanje obdobja trajanja javno-zasebnega partnerstva, kot so dopustni, kar je v neskladju z ZJZP; določilo pogodbe o izvajanju javno-zasebnega partnerstva glede lastništva infrastrukture je v neskladju z usmeritvami, ki izhajajo iz dokumenta identifikacije investicijskega projekta; pogodbe o izvajanju javno-zasebnega partnerstva ni pravočasno posredovala Ministrstvu za finance, kar je v neskladju z ZJZP;

- v aktu o javno-zasebnem partnerstvu za projekt Nadgradnja in avtomatizacija cestnega prometa ni predvidela načinov financiranja javno-zasebnega partnerstva in finančnih razmerij med javnim in zasebnim partnerjem, kar je v neskladju z ZJZP; v pogodbi o izvajanju javno-zasebnega partnerstva se je dogovorila za način financiranja projekta, ki je glede povrnitve vloženih sredstev zasebnega partnerja in doseganja normalnega tržnega donosa, na katerih naj bi temeljila določitev trajanja razmerja javno-zasebnega partnerstva, v neskladju z ZJZP.

Računsko sodišče je v zahtevi za predložitev odzivnega poročila določilo, da mora občina v odzivnem poročilu izkazati ukrepe, ki obsegajo ravnanja občine v postopkih za prenehanje pogodbe o izvajanju javno-zasebnega partnerstva, to je v postopku uveljavljanja ničnosti pogodbe o izvajanju javno-zasebnega partnerstva in v postopku odpovedi pogodbe o izvajanju javno-zasebnega partnerstva, z opredelitvijo finančnih posledic za občino zaradi zavarovanja njenih interesov v obeh postopkih.

2.1.2 Izkazani popravljalni ukrepi

Občina je v odzivnem poročilu navedla, da je po nastopu funkcije župana dr. Andreja Fištravca od 8. 4. 2013 izvajala aktivnosti za sporazumno prekinitve pogodbe o izvajanju javno-zasebnega partnerstva.

Občina je glede postopka ničnosti pogodbe navedla, da je pripravljala tožbo zoper družbo Iskra Sistemi, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: družba Iskra Sistemi) zaradi ugotovitve ničnosti pogodbe (osnutek je bil pripravljen že 23. 4. 2013). Ker pa so sredstva javnega obveščanja že 24. 4. 2013 poročala, da je tožbo na ugotovitev ničnosti pogodbe vložil že zagovornik javnega interesa, svoje tožbe ni vložila.

Občina je 5. 6. 2013 prejela poziv Okrožnega sodišča v Ljubljani (v nadaljevanju: sodišče), da odgovori na tožbo na ugotovitev ničnosti pogodbe o izvajanju javno-zasebnega partnerstva in sklenjenih aneksov ter na ugotovitev ničnosti odstopa od pogodbe⁷, ki jo je v javnem interesu pri sodišču vložilo Državno pravobranilstvo Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlagatelj tožbe) v 30 dneh od njene vročitve, za kar se je občina tudi odločila. V odgovoru, ki ga je vložila 26. 6. 2013, je občina skoraj v celoti pripoznala tožbeni zahtevek vlagatelja tožbe. Ni ga pripoznala v delu, kjer vlagatelj tožbe zahteva solidarno povrnitev pravnih stroškov od toženih strank⁸. V podkrepitev ugotovitvi ničnosti pogodbe je navedla dodatna dejstva (pomanjkljiva investicijska dokumentacija; ne vključitev projekta v načrt razvojnih programov; neustrezna označitev vrednosti projekta in javnega naročila zaradi pomanjkanja investicijske dokumentacije; bistvena sprememba predmeta in vrednosti javnega naročila in predmeta javno-zasebnega

⁷ 18. 3. 2013 je družba Iskra Sistemi zaradi neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti občine odstopila od pogodbe o izvajanju javno-zasebnega partnerstva in 19. 4. 2013 poslala občini poziv za plačilo obveznosti po pogodbi o izvajanju javno-zasebnega partnerstva s predlogom poravnave; občina je 15. 5. 2013 odgovorila na poziv družbe Iskra Sistemi, v katerem je izrazila pripravljenost za sporazumno rešitev pravnih razmerij v zvezi s pogodbo o izvajanju javno-zasebnega partnerstva, ni se pa strinjala s ponujenim predlogom poravnave.

⁸ Toženi stranki sta družba Iskra Sistemi ter občina.

partnerstva; sodelovanje enega kandidata v konkurenčnem dialogu, namesto najmanj treh; pogodba, sklenjena v izrazito korist družbe Iskra Sistemi kot zasebnega partnerja; povračilo vložka oziroma investicije iz realiziranih glob in podobno) ter predlagala izvedbo dodatnih dokazov (na primer zaslišanje oseb občine in družbe Iskra Sistemi). Občina je v odzivnem poročilu tudi navedla, da bodo, če bo sodišče ugotovilo ničnost pogodbe, nastale razmere, ko bo treba rešiti finančne posledice take odločitve. Finančne posledice za občino iz pogodbe o izvajanju javno-zasebnega partnerstva bodo glede na nastale razmere lahko znane šele po zaključku sodnega postopka, občina pa si bo prizadevala, da bodo čim manjše. Če bo v postopku ugotovljeno, da je krivdni razlog za ničnost pogodbe ravnanje občine, bo občina proučila tudi možnost uveljavljanja odškodninskih zahtevkov oziroma uvedbe drugih potencialnih sodnih postopkov zoper osebe v občini, ki so bile odgovorne za izvedbo javno-zasebnega partnerstva.

2.1.3 Ocena popravljalnih ukrepov

Izkazane popravljalne ukrepe ocenjujemo kot *zadovoljive*. Izkazana ravnanja občine v postopkih za prenehanje pogodbe o izvajanju javno-zasebnega partnerstva, to je v postopku uveljavljanja ničnosti pogodbe o izvajanju javno-zasebnega partnerstva in v postopku odpovedi pogodbe o izvajanju javno-zasebnega partnerstva, so aktivnosti, ki bodo zagotovile zavarovanje njenih interesov.

3. MNENJE O IZKAZANIH POPRAVLJALNIH UKREPIH

Pregledali smo odzivno poročilo, ki ga je na podlagi zahteve iz revizijskega poročila o pravilnosti poslovanja Mestne občine Maribor v delu, ki se nanaša na javno-zasebno partnerstvo za projekt Nadgradnja in avtomatizacija cestnega prometa v Mestni občini Maribor v obdobju od 1. 1. 2010 do 30. 11. 2012, izdelala Mestna občina Maribor. Ocenili smo, da je odzivno poročilo, ki ga je s podpisom in pečatom potrdil dr. Andrej Fištravec, župan Mestne občine Maribor, verodostojno.

Zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov smo ocenili na podlagi posredovanega opisa ukrepov in predložene dokumentacije Mestne občine Maribor. Menimo, da smo pridobili zadostne in ustrezne podlage in dokaze, da lahko podamo oceno o zadovoljivosti izkazanih popravljalnih ukrepov.

Ocenjujemo, da so ukrepi, ki jih je sprejela Mestna občina Maribor za odpravo nepravilnosti, ugotovljenih pri reviziji pravilnosti poslovanja Mestne občine Maribor v delu, ki se nanaša na javno-zasebno partnerstvo za projekt Nadgradnja in avtomatizacija cestnega prometa v Mestni občini Maribor v obdobju od 1. 1. 2010 do 30. 11. 2012, *zadovoljni*.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Mestni občini Maribor, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu, tu.

Bdimo nad potmi javnega denarja

Računsko sodišče Republike Slovenije / The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija • tel.: +386 (0) 1 478 58 00 • fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si • www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office
Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija • tel.: +386 (0) 2 250 58 80 • fax: +386 (0) 2 250 58 96